

קבצי הערות התמימים ואנ"ש ללקו"ש חלק כ"א שיחה א' לפרשת משפטים

[וראה קובץ הערות וביאורים אהלי תורה גליון תתנו בענין צער בע"ח מדאורייתא]

קובץ הערות וביאורים אהלי תורה גליון תתקיב

"זחדלת מעזוב לו" בפנימיות הענינים

הרב משה מרקוביץ

ברוקלין, ניו יורק

בלקוטי שיחות חכ"א עמ' 130 ואילך מבואר הטעם ע"פ יינה של תורה שבחר רש"י להביא רק ב' אופנים שבהם קאי הכתוב "זחדלת מעזוב לו" (דליכא החובה ד"עזוב תעזוב עמו"), א. חמור של גוי ומשא של ישראל ב. זקן ואינו לפי כבודו, ולא הביא את האופן שבמכילתא ד"כהן בבית הקברות".

ומביא שם, דענין עזוב תעזוב עמו בעבודת האדם משמעו לעזור לחומר הגוף, שזהו איסור התעניות ושבירת הגוף המבואר בכ"מ, וענין "זחדלת מעזוב לו" משמעו שלפעמים ענין התעניות יש לו מקום, והוא בב' האופנים, א. דבהמתו של נכרי ומשא של ישראל, שזהו ענין תעניות של תשובה, וב. דזקן ואינו לפי כבודו, שמשמעו מי שהוא זקן

שקנה חכמה ובירור וזיכוך הגוף הוא למעלה מכבודו, ולכן מתאים לו ענין התעניות למרק נפשו.

וממשיך שם בעמ' 131, שלכן לא הביא רש"י האופן דכהן בבית הקברות, משום שזהו אותו ענין ברוחניות של בהמת נכרי ומשא של ישראל.

ואח"כ ממשיך: "און רש"י קלייבט אויס דעם פאל פון זקן ואינו לפי כבודו דוקא - ווייל אין רוחניות איז ניטא די מציאות פון אמת'ן "הי' בין הקברות" וכו'. [וממשיך לבאר ההפרש הרוחני בין "בהמת נכרי ומשאו של ישראל" לבין "כהן בבית הקברות"].

ולכאורה צ"ב מדוע נקט כאן ש"רש"י בוחר את האופן של "זקן ואינו לפי כבודו", ולא נקט השלילה, שרש"י אינו מביא כהן בבית הקברות, דהרי זה שרש"י הביא "זקן ואינו לפי כבודו" כבר נתבאר קודם. [ובדוחק י"ל, דהכוונה היא שרש"י בחר להביא מן המכילתא ענין זקן ואינו לפי כבודו במקום כהן בבית הקברות].

ויש להעיר, שבס' "ביאורים לפירוש רש"י", שם נעתקה שיחה זו בקיצור, (בעמ' 188), אכן איתא "ורש"י משמיט "הי' בין הקברות" (ראה לעיל), במקום "ורש"י בוחר זקן ואינו לפי כבודו וכו'".